

Vincenc Kramář (8. 5. 1877 - 7. 11. 1960) 5. 11. 2024 (7. 11. 2024)

- Rok studia na AVU v Praze (žák J. Mařáka - krajinářství), 1896
- FF UK v Praze (mj. žák O. Hostinského, Bohumila Matějky a Jaroslava Golla, 1898
- studium v Mnichově, 1899,
- promoce po 5 semestrech na Uměleckohistorického institutu FF ve Vídni 1899-1902 (žák Franze Wickhoffa a Aloise Riegla, konzultace s o 3 roky starším asistentem Maxem Dvořákem)

Do r. 2012 několik cest do Paříže – nákupy, obdiv kubismu – kupoval Picassovy obrazy – mj. Autoportrét (1907), Hlava ženy (1908), Sedící akt (1909), Žena v lenošce (1910)

Po r. 1912 obhájce kubismu a spolu s E. Fillou, P. Janákem a O. Gutfreundem vytvářel moderní profil Uměleckého měsíčníku

1910 – seznámení s Danielelem-Henry Kahnweilerem – nakupuje u něj i u Vollarda

1911-1914 - nakoupil obrazy a kresby P. Picassa a G. Braqua – základ k jedné z nejkvalitnějších sbírek předválečného období kubismu v Evropě (1921 – kniha Kubismus)

1912-1914 – spolupráce se Skupinou výtvarných umělců

1919 jmenován ředitelem Obrazárny Společnosti vlasteneckých přátel umění (do r. 1939)

(usiloval o sestátnění této sbírky, k čemuž došlo v r. 1937 – vznik Státní sbírky starého umění)

(Společnost vlasteneckých přátel umění v Čechách založena 1796, zakladatel František Josef ze Šternberka)

20. léta – podpora moderního umění (Nové umění a kritika, 1922)

po 2. s. v. důraz na levicové názory, od 1945 člen KSČ, autor programu Kulturně politický program KSČ a výtvarné umění (1946), postupně úbytek podpory kubismu (1954, O realismu a formalismu)

1958 – Otázky moderního umění – opět podpora kubismu jako základu moderního umění

1960 – Kramář věnuje větší část své sbírky NG v Praze

Sbírka:

- A. Chittussi, Mařák, A. Mánes, A. Slaviček, V. Preisler aj., dále generace Národního divadla
- B. Skupina Osma již od r. 1907 (Filla, Beneš, Procházka, Gutfreund, J. Čapek aj.)
- C. Picasso a Braque

Sbírka v 50. letech nejdříve zařazena do kategorie „milionářská daň“, dále znárodněna a předána NG, poté si část odkupují dědicové, po r. 1990 restituce a soudní upřesňování vlastnictví

Názorová návaznost na Riegla, ovšem s kritickým odstupem od teorie stylů, spíše důraz na jednotlivé osobnosti

Kramář nikdy nenapsal souhrnnější práci o nějakém delším časovém období

Vztah veřejnosti k modernímu umění označil jako „politováníhodný“ – (Vincenc Kramář: Nové umění a kritika. In: O obrazech a galeriích. Praha 1989. 35–51)

Alois Riegel – „kunstwollen“ v knize Stilfragen x Max Dvořák: Kunstgeschichte als Geistesgeschichte

„V každé době převládá určitý způsob chápání a výrazu světa, ale vedle něho doznívá starší způsob, jemuž je přisouzeno po dlouhých desetiletích opět povstati, ovšem v jiné podobě, k jinému životu nebo klíčí jiný směr, který přes všechnu svou revolučnost navazuje na tvary zdánlivě dávno mrtvé.“ (Nové umění a kritika, s. 6)

Dílo (výběr):

Kubismus, Brno 1921

Nové umění a kritika, Praha 1922

Vznik a povaha moderního zátiší: Tvůrčí čin Caravaggiův, 1925

Dnešní kulturní reakce a Moderní galerie, 1927

Otázky moderního umění, 1958